

DOMOLJUB

Jednaki vsaki četrtak. Cena mu je 3 K na leto. (Za Nemčijo 4 K, za Ameriko in druge tuje države 6 K.) — Poslanostna številka se prodajajo po 10 vinarjev.

S prilogama:
„Naš kmečki dom“ in „Naša gospodinja“.

Spati in dopisne pošiljajo: Uredništvo „Domoljuba“, Ljubljana, Kopitarjeva ulica. Naročnina, reklamacije in inzerati pa: Upravištvu „Domoljuba“, Ljubljana, Kopitarjeva ulica.

Štev. 31.

V Ljubljani, dne 5. avgusta 1915.

Leto XXVIII.

Konec razdiranja.

Vojska podira. Pride pa čas, — Bog daj, da bi bil že kmalu —, ko ulihnejo topovi in možnarji, ko se izpraznijo zakopi, in ko se vrnejo naši fantje in možje na svoje domove. Takrat se konča podiranje; treba bo pa misliti na pozidavanje, popravljanje, prenavljanje v vseh ozirih — v politiki, v gospodarstvu, v življenju sploh. Treba je misliti na to že danes, pripravljati že zdaj.

Ena reč, ki se tiče nas in obenem cele države, je v tem oziru posebno važna. Pojasniti jo hočemo svojim bralcem ravno zdaj, ko smo prestopili že v drugo leto te strušne vojske. Spominjamo se pri tem živo, kako se je ta divji vihar začel. V Sarajevu je počil samokres in padla sta prestolonaslednik Franc Ferdinand in njegova žena. Preiskava se je pričela in je dosegla, da so častniki in državniki srbskega kraljestva v zvezi z močno razširjenim društvom Narodna obrana že dalj časa pripravljali ta umor. Ni pa šlo samo za to, da se vzame prestolonasledniku življenje, nego za to, da se odruga Bosna in Hercegovina, Dalmacija, Hrvatska in Slavonija, Kranjska in sploh vse ozemlje, kjer prebivamo Slovenci in Hrvatje, in se združijo s Srbijo. Agitacija za to se je razpredla po vsem našem jugu, je dobila zase precejšen del izobražencev in je začela globoko med mladino. Naša vlada je zahtevala od srbske države, da ustavi to agitacijo. Srbija ni sprejela vseh naših zahtev. Nato se ji je napovedala vojska in za to napovedajo so si države napovedovale vojske kar ena za drugo, — nazadnje nezvesta Italija —, in tako je prišel svet v krvavi metež, ki zdaj pravzaprav še z vedno naraščujočo silo podira na tisoče svetločjih ljudi in ruši dela človeških rok. Kako naj se uredi razmere, da se bosni Slovani na jugu naše države mirno

mogli dalje razvijati in da ne bo zavoljo Srbov država v vedni nevarnosti? To je vprašanje. In pri tem se nam zdi, da se prebralo misli na to, da ni dovolj, če se srbska država prisili, da nam bo mirna sosed. Treba je pomisliti, da imamo v naši državi par milijonov ljudi, ki se imenujejo Srbe — v Dalmaciji (zlasti Kninsko glavarstvo in Kotor), v Hrvaški in Slavoniji (posebno v Sremu in Liki), v Bosni in Hercegovini. Ti ljudje so bili dozdej zapeljani; učili so jih, da je njihov dom v Srbiji, da jim je pravi kralj Peter, in da je njihova dolžnost gledati preko meje in delati, da se odcepijo od Avstrije in priklonijo srbskemu kraljestvu. Ta znota jih je že dozdej silno mnogo stala. Po ječah, na v'slicah je mnogo zapeljanih izdajalcev prešlo svoje plačilo. Zločin zasluži kazen in večno pravo mora biti trdo, ker drugače ne more vojska izvrševati svoje težke naloge. Toda to pa smemo pač reči: zapeljano ljudstvo, ki se danes imenuje srbsko, se nam smili in naša dolžnost je, da poiščemo pota, kako bi bilo mogoče napraviti konec ti prežalostni usodi njegovi, ki ga sedaj po krivdi njegovih zapeljivcev tako trdo preganja.

Ta pot je mogoča; je pa, poudarimo to takoj, samo ena! Takimenovali Srbi se morajo avstrijski domovini udati popolnoma, brez pridržka, z umom in srcem. Pomagajmo jim k temu preobratu, ki pomenja tudi za nas Slovence najgotovše jamstvo za našo narodno svobodo in za naš vsestranski napredek. Kar želimo, ni težko.

V jeziku med Hrvatji in Srbi ni prav nobene razlike, samo v pisavi se ločita. Hrvatje pišejo s takimi črkami kakor mi — z latinico, Srbi pa s cirilico. Razlika je tudi v veri: Srbi so razkolne vere grškega obreda, Hrvatje so katoličani. Imamo pa tudi med Hrvatji skoflijo grške zedinjenih vernikov, ki so ravno tistega obreda kakor razkolniki, samo da priznavajo pa-

peža kot vrhovnega cerkvenega poglavarja. Ti se štejejo vsi med Hrvatje.

Tisti, kateri se danes imenujejo Srbe v naši državi, so se še pred nedavnim časom, preden je prišla agitacija za srbsko kraljestvo med nas, imenovali Hrvatje, risane, vlahe. Ime Srb je bilo med njimi neznano, kar se je umetno zaneslo med nje;

Zavoljo tega nesrečnega „srbstva“ v naši državi smo vsi trpeli. Pomen našega naroda se je zakrival in nasprotnikom je naša razcepljenost dajala orožje v roke.

Pot, po kateri se more to vse v najkrajšem času popraviti, je edino ta-le: Vsi, kateri se zdaj v naši državi imenujejo Srbe, naj pušče za vedno to ime in naj se odkrito in jasno imenujejo Hrvatje. Srbi naj bodo tisti, kateri prebivajo v srbskem kraljestvu. Srbsko ime ni ime naroda, ampak države. Obenem naj tudi v pismu pekažejo, da med hrvatskim in srbskim jezikom ni nobene razlike; j sati naj začno brez pritiska od zgoraj, s o od sebe, z našimi črkami in hrvaško domovino v okviru habsburškega cesarstva naj priznajo brezpogojno za svojo domovino, za katere neodvisnost in popolno zedinjenje naj se bojujejo. Prav bi bilo tudi, ko bi izpomenili svoj koledar. Zdaj so trinajst dni za nami. To dela, zlasti ob praznikih velike razlike. V eni vasi, — pa dvakrat Bežič, dvakrat Velikonsč. Ko bi padli ti razločki, bi se vzajemnost še bolj utrdila.

V tem smislu naj dobri Bog razsvetli naše doslej zapeljane, odtujene rojake in naj jih zanje in za vsjo državo potrebni preobrat vrne domovini, širši in ožji k skupnemu delu. Potem bo konec narodnega razdiranja, konec začledovanja, konec kazni in prične se doba združevanja, zdelovanja in zidarja nove, boljše bodočnosti.

Kava

50 % ceneje!

Ameriška štedilna kava, lepo dišča, izdatna in stekljiva 5 kg vreča za poskušnjo K 11,- pošt. prosto po povzetju. Pol kilograma prvovrstnega linoga čaja za K 2-20 pošlje A. Schapira št. 473, izvoz kave in čaja, TISZABOGDAN.

Kuverte s firmo,
- - pisma, - -

- račune itd -
izvršuje natančno po

: naročilu :
: Katoliška :
: tiskarna :
v Ljubljani.

5 vinarjev

stane dopisnica, potom katere izvolite zahtevati moj glavni cenik s 4000 slikami, obsegajoč bogato izbero pripravnih predmetov za vsakdanjo rabo in darila; cenik se pošlje vsakomur zastoj in poštine prosto.

Prva tovarna ur JAN KONRAD, o. in kr. dvorni založnik, Brnx št. 782 (Češko).

Pristne nikeln. žepne ure po 4-20 K, 5- K. V srebru 8-40 K, 9-50 K. Nikeln. budilka 2-00 K, ure s kukavico 7-85 K, ure z nihalom 9- K. Pošilja se po povzetju. - Neugajajoče se zamenja ali denar nazaj.

100 litrov zdrave domače pijače,

osvežujoče, dobre in žeje gaseče si lahko vsak sam priredi z malimi stroški. V zalogi so snovi za ananas, jabolčnik, gro-nadine, malinovec, poprova meta, muškatleec, pomerančnik, dišča perla, višnjevec. Ta pijača se lahko polti zama in žganja. Skaziti se ne more. Snovi z natančnim navodilom stanejo K 4-50 franko po povzetju. Na 5 takih porcij od-dam eno povrhu. Za gospodarstva, tovarno, delavcece itd. neprecenljive vrednosti, ker delavcece ta pijača osvzeči in ne upijani, vsled česar ne zgube nič na svoji delavnosti.

Jan Grolich, drogerija 'Pri angelu', Brno 641, Morava, 1351

Suhe gobe, rdečo deteljo, moto-vilec, travno seme, fižol in drugo

1944-5 kupujeta

SEVER & URBANIČ
Marijin trg 2 LJUBLJANA Marijin trg 2

'Gospodarska zveza' v Ljubljani

ima v zalogi: 1438

otrobe, mešane in koruzne,
jedilno olje,

riž, čaj kakor tudi vse dru-go specerijsko blago.

Oddaja na debelo.

GORČEVA

KOLESA PRIZNANO NAJ-BOLJŠA SEDANJOSTI X

A. GOREC

LJUBLJANA MARIJE TERE-ZIJE CESTA 37. 14. NOVI SVET
NASPROTI KOLIZEJA ZAH-TEVAJTE PRVI SLOV. CENIK
BREZPLAČNO

Prodajalnice razvidne po letakih.

uničuje molje

Fritz Schulz, jun. družba z. o. j. Aussig n. L.

Stanje vlog čez 23 milijonov kron.

LJUDSKA POSOJILNICA

registrovana združba z neomejeno zavezo

Ljubljana, Miklošičeva cesta štev. 6, prillije, v lasih hiši nasproti hotela „Union“ za frančiškansko cerkvijo

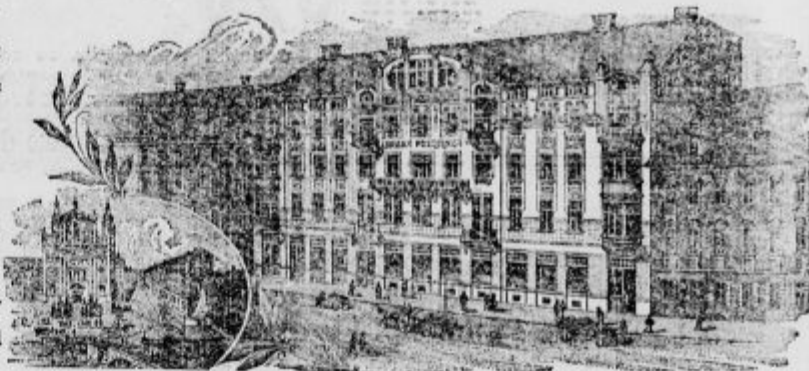
sprejema hranilne vloge in vloge v tekočem računu, za katere jamčijo ne samo njeni zadružniki, temveč

tudi cela dežela Kranjska

in jih obrestuje po **4 3/4 %**

brez kakega odbitka, tako da sprejme vložnik od vsakih vloženih 100 kron čistih obresti 4-75 kron na leto.

Za nalaganje po pošti so poštnohranilnične položnice brezplačno na razpolago.

Načelstvo.